

УДК 336.781

Смірнова Ольга Олегівна,

канд. екон. наук, доц.,
доцент кафедри банківських інвестицій
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»
(03680, Україна, Київ, просп. Перемоги 54/1)
E-mail: o.smirnova@ukr.net

РОЗВИТОК ЛІЗИНГОВОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА МОЖЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ІНОЗЕМНОГО ДОСВІДУ

АНОТАЦІЯ. У статті розглядається сучасний стан лізингового бізнесу в Україні, основні переваги такого бізнесу та перешкоди для його активного розвитку. Автор детально аналізує законодавчу та нормативну базу лізингового бізнесу та порівнює її із законодавчими та нормативними актами лізингу в провідних європейських країнах. Стаття містить порівняльний аналіз використання лізингових операцій у різних галузях економіки та оцінку їх ефективності. Особливу увагу приділено аналізу сучасного зарубіжного досвіду лізингового бізнесу на основі порівняння ефективності впровадження лізингового бізнесу провідними європейськими компаніями та можливостям застосування його у вітчизняній практиці.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: лізинг, лізингодавець, лізингоодержувач, фінансовий лізинг.

Постановка проблеми та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Лізинг є інноваційним для України інструментом залучення капіталу і не можна не визнати, що потреба в ньому є значною. Розглянувши сучасний стан лізингу у європейських країнах, можна зробити висновок, що за державної підтримки, лізинг в Україні може стати дієвим інноваційним інструментом модернізації економіки та розвитку вітчизняного виробництва. Відзначимо, що у більшості країн Європи лізинг активно розвивається протягом 50 років, у той час як в Україні пошук цього сегменту ринку спостерігається протягом останнього десятиліття.

Аналіз основних досліджень і публікацій. Вагомий дослідницький внесок з питань фінансування інвестиційних проектів, зокрема лізингу, мають вітчизняні вчені А.А. Пересада, Т.В. Майорова, О.О. Ляхова та ін.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується стаття. Автор пропонує перелік на-

прямів удосконалення законодавчої та нормативної бази в галузі лізингового бізнесу на основі використання іноземного досвіду.

Формулювання мети і завдання дослідження. Мета — на основі аналізу сучасного стану лізингового бізнесу в Україні визначити його переваги та недоліки. Завдання дослідження — запропонувати можливі шляхи удосконалення лізингового бізнесу в Україні.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Досвід багатьох країн доводить, що лізинг потенційно може стати альтернативою кредитуванню, а за умови ефективної державної підтримки стимулювати модернізацію цілих галузей економіки. Рівень розвитку лізингових послуг у країні визначають: нормативно-правове регулювання ринку лізингу; державна підтримка; макроекономічні умови; стан інвестиційного ринку; можливості бухгалтерського та податкового обліку. Незважаючи на перспективність цього бізнесу для всіх суб'єктів лізингових відносин, порівняно зі світовим ринком частка лізингу в Україні є мізерною, оскільки існує багато проблем і прогалин у державному регулюванні, які гальмують його розвиток.

Безумовно, що міжнародна фінансова криза торкнулась багатьох країн з розвинутою економікою. Загальноєвропейські тенденції зменшення обсягів лізингу, подорожчання лізингових послуг і пошук нових фінансових інструментів знайшли своє відображення і у вітчизняній економічній системі.

Проте в Україні лізингові компанії зіштовхнулися не тільки із загальноекономічними, а й зі специфічними проблемами, серед яких:

- різке зростання простроченої заборгованості;
- закритість доступу до відносно дешевих фінансових ресурсів через заборону кредитування в іноземній валюті;
- необхідність зміни та реструктуризації графіків платежів для надійних клієнтів;
- дострокове закриття угод;
- необхідність вилучення предметів лізингу у недобросовісних клієнтів;
- активізація шахрайства;
- відмова страхових компаній у виплаті відшкодувань;
- тиск з боку кредиторів.

Варто також відзначити, що раніше в Україні об'єктивно прямої конкуренції між банківським кредитуванням і лізингом не

було, адже умови банківських кредитних програм, природно, були вигіднішими для клієнтів. Лізингом користуватися лише ті компанії, яким потрібен був саме лізинг, а не гроші. Зокрема, до лізингу звертались ті підприємства, які не мали бажання опікуватися сервісом і технічним супроводом предметів лізингу та хотіли отримати певні податкові пільги. Зараз ситуація змінилася: клієнтами лізингових компаній стали навіть банки, яким потрібно дотримуватися нормативів за вимогами НБУ, витримувати коефіцієнти за активами. Автомобілі, якими вони користуються на умовах лізингу, не потрапляють в активи банку і не потребують додаткових резервів.

Сьогодні на шляху розвитку фінансового лізингу виникли різні проблеми, які потребують вирішення. Першочергово, це проблеми адміністрування лізингових операцій і неврегульованість питання правомірності потенційних вимог лізингоодержувача:

- щодо зменшення плати за користування предметом лізингу, якщо внаслідок обставин, за які він не відповідає, можливість використання предмета лізингу суттєво зменшилася;
- щодо звільнення лізингоодержувача від плати за користування предметом лізингу за весь час, упродовж якого майно не могло бути використано через обставини, за які лізингоодержувач не відповідає [1].

Ці положення, передбачені Цивільним кодексом України, не є справедливими в разі фінансового лізингу, особливо за умови вибору лізингоодержувачем продавця предмета лізингу. Несправедливим також є повернення лізингодавцем лізингоодержувачу тієї частки лізингових платежів, яка сплачувалася на викуп предмета фінансового лізингу, у разі дострокового припинення договору фінансового лізингу з вини лізингоодержувача.

Згідно з Цивільним кодексом України, договір найму (відповідно і фінансового лізингу) транспортного засобу за участю фізичної особи підлягає нотаріальному посвідченню. Відповідно до цієї норми, вартість укладання лізингового договору зростає на 1 % від вартості майна, що сплачується у вигляді державного мита [1].

Вчинення виконавчого напису нотаріуса з метою стягнення у безспірному порядку заборгованості здійснюється згідно з Законом України «Про фінансовий лізинг». Процедура дій лізингодавця та нотаріуса достатньо не прописана, що викликає небажання нотаріусів, а згодом і державних виконавців своєчасно реагувати на звернення лізингодавців [2].

Існує цілий ряд адміністративних перешкод для розвитку автोलізингу:

- складнощі при реєстрації автотранспортного засобу;
- недостатня врегульованість порядку виїзду за кордон клієнтів. Так, комерційний транспорт, який має направлятись за кордон, потрібно тимчасово зареєструвати на лізингоодержувача в органах Державної автомобільної інспекції;

- проблема автогосподарств для лізингових компаній, які надають транспортні засоби у лізинг, та їх клієнтів пов'язана з великою кількістю вимог, передбачених регулятивними документами. Зокрема, юридична особа повинна відкрити автогосподарство перед тим, як зареєструвати на себе автомобіль. Підприємство з більш ніж 15 автомобілями повинно мати у власності земельну ділянку та передбачити посаду лікаря для огляду водіїв. Крім того, водій автопідприємства повинен мати «подорожній лист», який видається щоденно;

- проблеми реєстрації та закріплення права власності за предметом лізингу. В чинному законодавстві передбачено велику кількість реєстраційних процедур, несприятливих законодавству країн з розвинутою ринковою економікою;

- проблеми щодо експлуатації лізингових автомобілів;
- відсутність вторинного ринку лізингових автомобілів. Під час строку лізингу лізингоодержувач має право повернути об'єкт лізингу лізингодавцю. Повторна передача автомобіля в лізинг зазвичай здійснюється через складну процедуру, адже повноцінної системи продажу автомобілів, які були у використанні, в Україні не створено.

Детального розгляду вимагають також деякі аспекти, пов'язані з фінансовою дисципліною лізингоодержувачів і процедурою вилучення предметів лізингу. Зокрема, наявні такі проблеми:

1. відсутність дисципліни сплати лізингових платежів;
2. низький рівень обізнаності населення про переваги лізингу перед кредитуванням;

3. проблеми, пов'язані з фінансуванням лізингових угод:

- брак власного капіталу у лізингових компаній для фінансування своїх послуг зумовлює значну частку відмов клієнтам щодо фінансування;

- залучення довгострокових позичкових коштів у великих розмірах неможливе без додаткових гарантій компаній-засновників або афілійованих структур;

- оцінюючи рейтинги України як держави, кредитори-нерезиденти вимагають покриття політичних ризиків, що суттєво збільшує вартість фінансування;

- зважаючи на специфіку законодавчого статусу лізингу в Україні, міжнародні фінансові інституції (МВФ, МБРР, Світовий банк) не готові взяти на себе кредитні ризики лізингодавців і фінансувати їхню діяльність;

- вкрай обмеженим є фінансування в іноземній валюті, а кредити в національній валюті наразі мають короткостроковий характер. З цього виникає проблема невідповідності термінів залучених пасивів термінам розміщених активів лізингових компаній;

- вартість (відсоткової ставки) гривневих кредитів досить нестабільна та є занадто обтяжливою для цілих секторів економіки;

- НБУ ввів норматив для «інсайдерів» щодо обмеження кредитування пов'язаних компаній (до 5 % статутного капіталу). Для лізингодавців, які позичають кошти у банків-засновників, це створює суттєві проблеми із залучення коштів від материнських структур;

- випуск гривневих облігацій є альтернативою позики. Проте він обмежений щорічною офертою і максимальною сумою випуску (максимум — трикратний розмір власного капіталу);

- враховуючи обмеження ринку національної валюти, головним джерелом рефінансування може бути лише іноземна валюта. Проте заборона НБУ на кредитування неекспортерів в іноземній валюті робить джерелом валютних позик лише зарубіжні банки;

4. проблеми, що виникають при оподаткуванні прибутку, а саме:

- перенесення залишку податкових збитків на наступний період можливе, але існує законодавча «традиція» відмінати або обмежувати (зі зворотнім ефектом) таке право;

- рефінансування в іноземній валюті призводить до дуже великих штучних оподаткованих прибутків або збитків, які не можуть бути збалансованими, тому що ревальвація лізингових договорів, прив'язаних до іноземної валюти, неможлива;

- обмеження можливості віднесення до валових витрат відсотків за кредитами, отриманих від пов'язаних з лізингодавцем банків-нерезидентів;

- на відміну від банків, сума резерву лізингових компаній під забезпечення сумнівної заборгованості не відноситься до валових

витрат (діє загальне правило — списання через 3 роки). Через це виникає ризик того, що проблемні кредити будуть обов'язковими до оподаткування.

Угоди лізингу, як правило, досить добре забезпечені — поручительствами, правом безспірного списання платежів із рахунків неплатника, правом власності на актив. Тому розглядати резерви в лізингу необхідно не за аналогією з банківськими, а як резерви на знецінення активу, а також як резерви за угодами, профінансованими з небанківських джерел, зокрема за рахунок власних коштів і випуску боргових цінних паперів.

Підтримуючи необхідність створення лізингових резервів, варто зазначити, що згідно з міжнародними стандартами фінансової звітності, резерви все ж таки повинні створюватися як у банках, так і в лізингових компаніях. Міжнародні стандарти виходять з оцінки ймовірності дефолту за певними категоріями угод з однотипними клієнтами.

Недостатньо врегульованим є питання щодо наявності у лізингоодержувача, який добросовісно виконує договірні зобов'язання, переважного права перед третіми особами на придбання предмета лізингу та на переукладення договору лізингу. Придбання лізингоодержувачем предмета фінансового лізингу безумовно призведе до автоматичного припинення відповідної угоди фінансового лізингу, а отже, і відповідних зобов'язань лізингоодержувача за такою угодою.

Серед причин, які перешкоджають розвитку фінансового лізингу в Україні, додатково можна виокремити такі:

- відсутність податкових пільг при здійсненні фінансування лізингових операцій навіть у пріоритетних секторах економіки;
- слабкий розвиток інфраструктури ринку;
- недостатня поінформованість підприємницької спільноти про можливості та переваги лізингового механізму фінансування;
- невідповідність вітчизняного законодавства нормам міжнародного лізингового права;
- виражена тенденція вітчизняного лізингового ринку до залежності від імпорту;
- нестабільна економічна ситуація в країні як головна причина коротко- терміновості укладених угод;
- незацікавленість банків у довгостроковому кредитуванні лізингових угод;
- недостатня фінансова стійкість лізингодавців.

Слід зазначити, що лізинг містить досить цікаві можливості для підприємця, якщо враховувати різноманітність похідних форм лізингу. Фінансовий лізинг надає можливості ефективного фінансування капіталовкладень без потреби негайної мобілізації значних фінансових ресурсів. На цій основі з'являються передумови для проведення реструктуризації виробництва. При здійсненні операційного лізингу власність на майно, яке орендується, зберігається лізингодавцем, що дає йому певні гарантії проти фінансових ризиків. При проведенні операційного лізингу відбувається збалансоване фінансування, що дає змогу підприємству-лізингодавчу мобілізувати більше фінансових ресурсів, залишаючись при цьому в межах встановлених кредиторами нормативів.

На сучасному етапі розвитку економіки лізинг — це успішна форма взаємодії банківських структур з реальним сектором економіки. У світовій практиці лізингові послуги широко використовуються та є однією з форм капітальних інвестицій у виробництво. У США, як і в країнах Європи, цей вид послуг також широко використовується, що пояснюється сприятливими економічними умовами для його розвитку. Підприємницькі структури країн мають підтримку держави, що дало змогу підприємствам розвиватися за рахунок інвестицій через лізинговий механізм. Однією з найістотніших переваг інвестування через механізм лізингу є можливість віднесення лізингових платежів на собівартість продукції.

Лізингові операції в Україні (як внутрішні, так і зовнішні) дозволять покрити дефіцит інвестиційних ресурсів в основні фонди підприємств, а також забезпечать позитивну динаміку збуту продукції в умовах конкурентної боротьби.

Отже, лізинг є тим інструментом, за допомогою якого вдається частину доходів вивести з-під податкового пресу і спрямувати на самофінансування підприємств за рахунок внутрішніх вільних засобів.

Аналіз ринку лізингових послуг в Україні засвідчує, що він перебуває на стадії становлення. Активізація лізингових операцій істотно впливає на розширення реального сектору економіки. Потрібно зазначити, що лізинг в Україні має досить гарні перспективи, оскільки дозволить вирішити проблему нестачі у підприємств оборотних коштів. Проте прискорення розвитку лізингу в Україні повинно здійснюватися передусім шляхом державного регулювання і підтримки. Тому повноцінний розвиток лізингу як

ефективного інструменту прискорення науково-технічного прогресу можливий лише на фоні загального оздоровлення всього господарського організму. А відповідні державні органи повинні приділити цьому інструменту більше уваги.

Так, збільшити податкові пільги можна через прискорену амортизацію лізингових поставок обладнання. Держава повинна сприяти створенню великих лізингових компаній, особливо для поставок обладнання малому і середньому бізнесу, які б виступили як генеральні орендарі і вели розрахунки як з вітчизняними, так і зарубіжними постачальниками, і на основі суборенди здавали б обладнання в користування малим і середнім підприємствам.

Особливо важливий розвиток ринку лізингових послуг для держави, яка при цьому отримує такі переваги: поживавлення інвестиційної активності, мобілізація фінансових коштів саме під інвестиційні проекти, гарантоване їх використання для переснащення виробництва. Держава через використання механізмів стимулювання лізингової діяльності може значно зменшити бюджетні витрати на фінансові інвестиції, сприяти збільшенню виробничого й експортного потенціалу країни.

Якщо оцінювати перспективи розвитку лізингу в Україні, то необхідно зазначити, що комерційні банки неспроможні надати весь комплекс послуг із лізингу. Тому постає питання про необхідність створення спеціальних лізингових фірм за аналогією у розвинутих країнах.

Лізингові послуги насамперед є найефективнішими у галузях, продукція яких перебуває на високому технологічному та якісному рівні, вирізняється високою конкурентоспроможністю. Україна за допомогою лізингу могла б відродити свою авіабудівельну промисловість, виходячи з того, що повітряні вантажі — найбільш прибуткові, а Україна володіє найкращим у світі вантажним літаком АН-225 «Мрія» і має найзручніше геополітичне розташування.

Багато підприємств готові реалізувати устаткування, транспортні засоби, техніку, але не можуть цього зробити через відсутність споживачів. При кредитуванні чи гарантуванні лізингових угод банками перевага надається високорентабельному обладнанню чи продукції, яка приносить швидкий прибуток. Варто створити таку систему управління, яка здатна забезпечити ефективність, динамічність виробництва й адаптивність до різномані-

тних потреб споживачів і постачальників. Менеджмент лізингу є найефективнішим засобом управління вільними засобами на підприємствах.

Сучасна теорія і практика менеджменту набуває для України особливого значення. Практичне використання досвіду зарубіжних країн на вітчизняних підприємствах — одна з першочергових задач, яку необхідно вирішити. Розвиток менеджменту лізингу безумовно сприятиме успішному розвитку країни. Отже, вихід на світові ринки обумовлює необхідність глибокого вивчення і знання міжнародної практики менеджменту.

Досвід передових країн показує, що ефективне проведення лізингової діяльності повинно бути обов'язковим елементом державної програми розвитку лізингу. Необхідно також зазначити, що з метою ефективного функціонування лізингової діяльності доцільно створити механізм часткового або повного державного гарантування повернення лізингових платежів. Фонд ефективно функціонує в багатьох країнах світу. Він дає можливість підвищити кредитоспроможність підприємств, стимулювати надання лізингових послуг банківським сектором, забезпечити раціональне використання бюджетних коштів, перерозподілити кредитні ризики.

Існуюча на державному рівні проблема виділення грошових коштів на відновлення виробництва залишається невирішеною, тому необхідним джерелом фінансування є інвестиції (у вигляді лізингу) з інших країн. Через відсутність цілеспрямованої державної політики з розвитку лізингу темпи оновлення основних засобів і нематеріальних активів в Україні є надто низькими. Для активізації лізингу потрібно створити сприятливі умови у банківській сфері. На сьогодні банки віддають перевагу опосередкованій участі у лізинговому бізнесі — створюють лізингові компанії.

Нині в Україні відсутня необхідна достовірна інформаційна база не лише по кількісних, але й по якісних показниках, які характеризують вітчизняну лізингову діяльність. Державні статистичні органи не мають даних щодо виконаних і невиконаних договорів, вартості техніки і обладнання, переданого в лізинг у розрізі видів економічної діяльності, суб'єктів господарювання та економіки в цілому. Це пояснюється недосконалістю та інформаційною обмеженістю звітності господарських структур і потребує вирішення на державному рівні.

Варто зазначити, що іноземні лізингові компанії проявляють інтерес до вступу на український ринок лізингових послуг. В

Україні низькі похідні витрати, тому Україна вважається привабливою для іноземних лізингодавців. Доходи іноземної лізингової компанії в Україні є високими щодо результатів лізингу у власній країні. «Маржа» іноземної лізингової компанії в Україні досягає 8 % на лізингу автомобілів і може досягати до 30 % з деяких інших договорів. Для українських компаній такі показники є низькими тому, що вони не перевищують навіть інфляцію, або є нижчими за депозитні ставки. Україна також приваблює іноземних лізингодавців більш дешевою робочою силою і близькістю до Європейського Союзу.

Ряд іноземних банків, а також ряд лізингодавців, що надають у лізинг комерційні транспортні засоби, розглядають можливості виходу на український ринок. Це підтвердження прогнозів, що на ринку лізингових послуг знову почнеться зростання участі іноземних фірм в Україні, при чому на тому самому рівні, що і в докризові роки.

Можливість застосування операцій лізингу іноземними компаніями в Україні полягає у створенні сприятливого податкового режиму, встановленого безпосередньо в країнах-учасниках лізингових операцій. Наприклад, таким стимулом може бути експорт податкових пільг з країни-лізингодавця до країни-лізингоодержувача. Такий підхід стає актуальним для іноземних держав ще й тому, що в Україні на сьогодні практично відсутні будь-які податкові пільги, які б стимулювали розвиток міжнародного лізингу, а чинна система оподаткування унеможливорює введення таких пільг за кордоном.

Зокрема, в Україні існує проблема потрійного податкового навантаження ПДВ операцій імпорту іноземних товарів на умовах лізингу: перший ПДВ закладено у ціну товару, другий ПДВ сплачується лізингоотримувачем при перетині лізинговим об'єктом митного кордону України, третій ПДВ лізингоотримувач повинен сплатити під час викупу об'єкта. Законодавчо обумовлюється, що ПДВ на залишкову вартість не сплачується лише у разі наявності угоди про уникнення подвійного оподаткування між країнами лізингодавця і лізингоотримувача.

Зважаючи на це, заслуговує на увагу пропозиція, яка передбачає можливість звільнення лізингоодержувачів від сплати ПДВ під час оформлення митної декларації, оскільки лізингоодержувач ввозить не свою власність. Предмет міжнародного лізингу може стати власністю лізингоодержувача-резидента лише за

умов виконання договору лізингу. У разі, якщо договір лізингу розривається, предмет лізингу повинен бути повернений лізингодавцю. Так, даний ПДВ доцільніше сплачувати в момент переходу права власності на майно лізингоодержувачу і з урахуванням залишкової його вартості на момент переходу [3].

Також існує проблема подвійного податкового навантаження податком на прибуток підприємств іноземного лізингодавця, оскільки, крім сплати податків на прибуток у своїй країні, з нього, згідно з українським законодавством, утримують ще й податок на прибуток нерезидентів, ставка якого згідно з чинним законодавством становить 15 %. Проблема подвійного оподаткування податком на прибуток стосується і вітчизняних компаній-лізингодавців, які надають послуги міжнародного лізингу, адже, крім сплати податку на прибуток підприємств в Україні, вони мають ще й сплатити податок на репатріацію в іноземній країні, який є досить поширеним у сучасних податкових системах різних країн.

Висновки і перспективи подальших досліджень у даному напрямку. Україні необхідні інвестиції, але не спекулятивного, а довгострокового характеру, які формують стабільну економіку. А лізингові операції — це інвестування, це довгострокове інвестування. Лізинг — це шлях до оновлення матеріально-технічної бази виробництва, також і шлях модернізації діючих основних фондів. Найпривабливішими галузями для українського лізингового бізнесу можуть стати будівництво, авіа- та судноперевезення, сільське господарство, мале підприємництво, а також й інші сфери бізнесу.

Бібліографічний список

1. Цивільний кодекс України [Електронний ресурс] // Режим доступу до матеріалів: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
2. Про фінансовий лізинг: Закон України від 16 грудня 1997 року № 723/97- ВР [Електронний ресурс] // Режим доступу до матеріалів: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/723/97-вр>
3. Податковий кодекс України [Електронний ресурс] // Режим доступу до матеріалів: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

References

1. Tsyvilnyi kodeks Ukrainy [Elektronnyj resurs] // Rezhym dostupu do materialiv: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/435-15> [In Ukrainian]
2. Pro finansovyi lizing: Zakon Ukrainy 16.12.1997 N 723/97- BP [Elektronnyj resurs] // Rezhym dostupu do materialiv: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/723/97-vp> [In Ukrainian]
3. Podatkovyi kodeks Ukrainy [Elektronnyj resurs]. // Rezhym dostupu do materialiv: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> [In Ukrainian]

Стаття надійшла до редакції 24 березня 2014 р.

УДК 336.781

Смирнова Ольга Олеговна,

канд. экон. наук, доцент,
доцент кафедры банковских инвестиций,
ГБУЗ «КНЭУ имени Вадима Гетьмана»
(03680, Украина, Киев, просп. Победы 54/1)
E-mail: o.smirnova@ukr.net

РАЗВИТИЕ ЛИЗИНГОВОГО БИЗНЕСА В УКРАИНЕ: СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ И ВОЗМОЖНОСТИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ИНОСТРАННОГО ОПЫТА

АННОТАЦИЯ. В статье рассматривается современное состояние лизингового бизнеса в Украине, основные позитивные стороны такого бизнеса и препятствия для его активного развития. Автор детально анализирует законодательную и нормативную базу лизингового бизнеса и сравнивает ее с законодательными и нормативными актами в ведущих европейских странах. Статья содержит сравнительный анализ использования лизинговых операций в разных отраслях экономики и оценку их эффективности. Отдельное внимание уделено анализу современного иностранного опыта лизингового бизнеса на основе сравнения эффективности внедрения лизингового бизнеса ведущими европейскими компаниями и возможностям его использования в отечественной практике.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: лизинг, лизингодатель, лизингополучатель, финансовый лизинг.

UDC 336.781

Smirnova Olga Olegivna,

Candidate of Sciences (Economics),

Associate Professor, Department of Insurance,

Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman

(54/1, Prospect Peremogy, Kyiv, Ukraine, 03680)

E-mail: o.smirnova@ukr.net

LEASING BUSINESS IN UKRAINE: CURRENT STATE AND POSSIBILITIES OF FOREIGN EXPERIENCE APPLICATION

ABSTRACT. The current state of leasing business in Ukraine, main advantages of such business and obstacles for its active growth are examined in the article. The author analyses legislative and normative base of leasing business in details and compares it with legislative and normative leasing acts in leading European countries. The article contains comparative analysis of conducting leasing operations in various branches of economy and estimation of their efficiency. Special attention is paid to analysis of current foreign leasing business experience on the basis of comparing the efficiency of running leasing business by leading European companies and possibilities for its introduction in domestic practice.

KEY WORDS: leasing, lessor, lessee, financial leasing.